

Den 20/2-2010!

Disse notater er lavet af Aase Jensen!

Vi vil endnu en gang takke Aase for, at stille sine notater til rådighed for klubbens medlemmer.

Avlsrådet Else Loft

Opdrættermøde den 5+6. februar 2010 i Middelfart

Jeg vil gerne gøre opmærksom på at jeg ikke er kyndig i svensk, så hvis der er noget i det skrevne der ikke stemmer med det Avlsrådet har hørt, bør det rettes, så der ikke kommer noget vrøvl ud fra mødet.

Historik angående den svenske mentaltest blev gennemgået af???????? fra Sverige. Hun er en af de Mentaltestdommere de har deroppe, og det kunne, trods sprogforvirringer, tydelig høres at hun var en ivrig fortæller for testsystemet.

http://www.genetica.se/mh_data/1_mh_rapport.pdf fortæller lidt mere om test og formål.

I Sverige har de størsteparten af hundene i et register, og det er således at der ikke kan registreres hvalpe hvis ikke forældrene er testet.

Hun snakkede om fordelene ved testen

- Ved udvælgelse af avlspartner.
- Hvalpekøberne kan bruge testen til at finde den hvalp de har brug for ved at forældrenes mentalitet er tilgængeligt for køberne.

Testen er delt op i flere faser, hvor **Funktionsprøven** bl.a. viser sammenholdet mellem opførsel og C arbejde. Det er svært avlsmæssigt at vægte hundens opførsel mellem hundeførerens dygtighed. Det har betydning hvem der har haft hunden og hvordan den håndteres. Derfor er test en fordel.

Når man tester ser man både politisk og alment på hundene, hvilket vil sige at man ser på behovet for hvad man vil have **på dagen**. Ved kåring bedømmer man egenskaberne **på dagen** ud fra standarden.

- Man ser efter om hunden **på dagen** "trækker sig", hvor hurtig er den til at "komme sig", hundens mentalitet rummer også vores mening om variationer i opførsel -> er den tilfredsstillende?
- Man ser på avls formåen -> hvad giver den fra sig, og man laver opfølgning af kombinationerne.
- Køberne kan se hvad forældrene indeholder. Klubberne skal fremme avl af sunde brugshunde.

Der blev spurgt til om man har opfattelsen af om tæven påvirker hvalpene mest i de 8 uger hun har hvalpene, og er den der kan påvirke dem, eller om der ren nedarv, så der er 50% til hver af forældrene.

- Svaret herpå var, at hvis alle hvalpe fra samme tæve testes vil der komme rød tråd -> statistisk set.

MH protokol er standardiserede, og de vanskeligste reaktioner vises i hvert moment.

Vækingsfase, her skal alle test udføres lige for alle hunde for at give et rigtigt resultat.

Handling og avlsreaktion viser tiden der udløser handling og reaktioner

- Kontaktvillighed, viser hundens interesse i kontakt med fremmede, og hvordan er den at håndtere.
- Reaktion og sammenhold med leg og formåen og anvendelse af formål.

- Forfølgelse og greb, har den lyst/flygter den med byttet eller bringer den byttet.
- Aktivitetsniveau, kan hunden koble af mellem udfordringerne
- Leg/kamp på afstand, Aktivitet/samarbejde/kamp med fremmede – her skal huskes at afstand er vigtig for hunde. Man ser hvad hunden formår ca. 40 m. fra hundeføreren
- Overraskelse, beskriver hvordan hunden formår at agere i overraskelses situationer, når den ikke er engageret i anden handling. Her ser man på tiden det tager at "komme sig" igen.
- Lyd, overraskende lyd-> reaktionen herpå vurderes.
- Modprøve, viser igen hvordan hele kuld reagerer (skudprøver foretages med 9 mm.))

I Danmark har DKK en mentaltest, og der bruger man også 9. Mm., hvor vi i vores klub bruger 6 mm. Ved skuer og prøver.

Uddannelsen tager 3 år som mentalbeskriver og 5 år som mentaldommer.

Testen er et hjælpemiddel til bibeholdelse af den sunde schæferhund.

Alle hunde der skal registreres i Sverige skal testes MH test.

Man kan ved test sammenligne hunde fra forskellige kenneler, se på hundenes opførsel og egenskaber. Det man kan se omkring arvelighed er at:

- Greb
- Nysgerrighed
- Intensitet
- Angst

Der blev fra salen spurgt ind til om Avlsrådet kunne forestille sig at gøre brug af dette redskab.

Svaret fra Avlsrådet var at vi i Danmark bruger Avlskåringssystemet, da 90 % af tæver der bruges i avl er Avlskåret. Dermed er ikke sagt at kåringen ikke kan/skal gøres bedre. Vi har en del hunde i Danmark der gennem DKK får en Avlsgodkendelse, disse hunde ved vi ikke noget om. DKK har test, men den er ikke alm. brugt. Ved denne test beskriver dommer det han ser bl.a. grebet

Avlskåringssystemet i Danmark er fra 50'erne, og i 70'erne blev selve MKH beskrevet. Vi mangler en ny og bedre beskrivelse af forsvarsarbejdet.

Politiet i Danmark tester 6 måneder gamle hunde, og har i samarbejde med Sverige fået lavet testen indeholdende et udpluk fra svensk test. Der blev udvalgt 2 momenter som hvalpene skulle kunne klare.

I det hele taget et spændende oplæg, der dog ville have været endnu bedre hvis der havde været tolkning under hele forløbet. (skal siges at der var en der kunne noget svensk der i sidste del hjalp med gensidig forståelse, hvilket var rigtig godt).

Avlspartnersammensætning var derefter emnet, se oplæget på hjemmesiden.

Karsten Sonne kom med oplæg, hvor han bl.a. Fortalte om:

- vigtighed i at kende sit avlsmateriale, og have et mål for hvordan udviklingen i kennelen skal udvikles, i hvilken retning.
- At det er vigtigt at vælge avlspartnere med åbne øjne.
- Vigtigheden i at se på tæven man skal have parret, og objektivt sammenligne med hanhunden.

Vi blev delt op i grupper. Der var lavet faste opgaver med valgte tæver og hanner. Fra sportshundelinierne. Vi skulle også finde en fra højavlslinien.

Der blev en vist sjov filmkavalkade fra HAS 1982 - 2007, hvor flere af vore nuværende dommere var fremførere i ringen. Os der har været med i mange år fik genoplivet mange gode minder.

Et rigtig sjov tiltag, der fortjener at komme på hjemmesiden sammen med et evt. referat.

Dag 2

Kevin Byrskov fra Dansk kvæg der har været med til at lave programmet der udregner værdierne i den nye index startede med at gennemgå baggrunden for avlsværdiurdering.

Denne avlsværdiurdering bruges i Sverige, Danmark og Finland indenfor kvægbrug, og kaldes Blup Animal modellen

Kevins oplæg kan ses på hjemmesiden, og er ret interessant læsning uanset om man kan lide det nye system eller ikke.

Konklusionen fra seminaret det nye index viser at:

- Generelt er det bevist at de danske HD bedømmelser er hårdere bedømt end udenlandske hundes index.
- HD index skal bruges og Avlsrådet vil se meget mere på modellen.
- Har man brugt en udenlandsk hund får man et meget dårligt index på hvalpene, da fødselsdato og fotograferingsdatoen på den udenlandske hund ikke er kendt, hvilket vil sige at alle importerede hunde ligger ekstremt dårligt i index!

Spørgsmål fra salen gik bl.a. på at den fiktive fødselsdato på 1½ år for alle udenlandske hunde, er for os problematiske, da vi ikke må bruge vore hunde før de er 2 år,

Ifølge Kevin ændrer det ikke specielt meget ved index

Tyske data er meget sikre, men dem har man ikke mulighed for at få/bruge.

Avlsrådet tager fat på at finde en formel til omregning af tyske index til danske

Det nye kan måske se sådan ud ($100 - \text{tysk index } 75 = 25 + 100 = 125$ fratrækkes 10-15 måske 110) dette var Kevins udlægning.

Det gamle index fra Tysk til Dansk ($100 - 75 = 25 \times 1,5 = 137,5$)

Der er nogen opdrættere der har lavet parringer hvor index sammenlagt kommer under 100 i året 2009. De har fået brev fra Avlsrådet der tilbyder en snak om formålet med denne parring.

Begejstringen for den nye beregning af index var så som så, og der var enighed om at det var en skam DKK ikke var tilstede, så der kunne komme mere forklaring på hvorfor nu den nye måde.

Stor utilfredshed med det faktum, at med det gamle system kunne vi lave en beregning på udenlandske hunde, det kan vi ikke efter det nye.

Omkring ID

I 2011 skal alle hunde, der krydser grænserne, chippes. Chippen er enslydende verden over så ID nr. følger altid med hunden. Gør det lettere at identificere hundene, (i og med der er DNA test i forbindelse med Chippingen —såfremt DKK giver grønt lys for at deres tatovører må tage blodprøven).

Man skal selv sørge for køb af scannere, AR har indhentet tilbud der er videresendt til Erling, der vil sørge for tilbud til medlemmerne på hjemmesiden.

Dommere får hver deres og Kredsene skal bør/skal købe en.

Skulle være mulighed for at vi kan købe dem på repræsentantskabsmødet.

RSV 2000

De har ret til at stambogsføre hvalpe i 3 år, for at vise de kan opbygge en forening der er tilslutning til (kan noget). Forskellen på Tyskland og Danmark er at der er der ikke monopol på foreningsret.

Helmuth leder selv uddannelse og avl

Ifølge Karsten lyder det spændende med centrene hvor der findes kvalificerede personer.

Vi skulle i grupper finde ud af hvad vi kunne bruge fra den nye forening, og i den gruppe jeg deltog i var vi enige i at centrene var en god ide, og at vi hos os kunne bruge LD hertil, og derved styrke dem hvis vi vil. Der er mange der træner ude i små grupper, og de kunne være med til at højne standarten i klubben hvis de kom til at virke i disse centre.

Deres Avlsplan hvor der var en hvalpetest på 4-6 mdr. gamle hvalpe, 7-12 måneder hvalpe, fra 12 måneder skulle de til en talenttest, der giver ret til 1 parring eller 1 kuld, Bhp prøve giver ret til 1 parring eller 1 kuld, og en kåring giver ret til 3 parringer eller 3 kuld. Dette for at undgå matadoravl.

Her var der nogen/meget afstandstagen, og snakken kom i en helt anden retning, bl.a. om hvem der skal dømme vores avlskåringer.

Frits Bennedbæk brød ind og fortalte forsamlingen, at efter hans syn på vore danske kåringsdommere, var de udmærket i stand til at bedømme det de ser på dagen.

Hvis jeg skal generalisere var det her vi var mest forskellige, da den overvejende del af konkurrenceopdrætterne indenfor BHP/DM var mere varme fortalere for den nye tyske forening end dem der er konkurrenceopdrættere indenfor udstilling.

Hvis man er interesseret i at vide mere om RSV 2000 findes der en hjemmeside herom.

Hele opdrætterseminaret var et rigtig godt tiltag, hvor vi diskuterede meget seriøst med hinanden, uanset vi havde gule eller grå hunde.

Oplevelsen blev ikke ringere af at HB havde booket os ind på et hotel, grundet det ekstreme vejr, det håber jeg de gør næste år med, det var med til at vi fik en del sociale oplevelser sidst på aftenen også, hvor der blev diskuteret det vi havde hørt om dagen.

Så alt i alt tak for et rigtig givende og godt seminar.

Venlig hilsen Aase Jensen